

41

ПОСОЛЬСТВО
УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ РЕСПУБЛІКИ
В НІМЕЧЧИНІ

№

Берлін 25-го Травня 1920.

Високоповажний

Симоне Васильевичу!

Успіхи українсько-польської офензиви проти большевиків і сподіване звільнення великих областей України з під большевицької влади висуває на перше місце питання реорганізації української державної влади. Нова ситуація вимагає зкоординовання всіх позитивних сил нашого народу до праці над налагодженням нашого державного апарату від верху до споду, коли окуплені кров'ю військові успіхи не мають пропасти ще раз з вини недоладної адміністрації. Ця потреба відноситься не тільки до низчих адміністративних органів, але й до начальної державної влади і в цій останній справі дозвольте мені, Симоне Васильевичу, висловити перед Вами де кілька моїх думок.

Вашу заповідь негайного скликання конституанти треба привітати з найбільшим признанням і це мусить статися при першій можливості з мотивів внутрішньої і зовнішньої політики. Притягнення ширших народніх мас до активної співучасті в державнім будівництві, навіть у формі тимчасового передпарляменту, скріпить незвичайно становище української державної влади у власнім краю, зацікавить нев населення і забезпечить їй активну піддержку. Так само піднесе цей факт престиж нашої влади в очах чужих держав. Брак якого небудь ширшого державного законодавчого і контрольного органу підкопував до тепер незвичайно авторитет

4115

нашої влади в очах чужинців. В той час, коли в інших т.зв.окраїнних державах існує що найменше суррогат національного зібрання /навіть у білорусів/, а в деяких / Латвія, Литва, Фінляндія/ існує вже конституанта або переведені вже вибори до неї, у нас подібного органу не має, що викликає за кордоном недовіру до нашого державного руху. Так між іншим цілий останній політичний розвиток на Україні викликає за кордоном враження, будь-то би за останніми політичними актами стояла тільки одна однісенька особа, це - Ви, яка при чужій допомозі проти волі народу хоче удержатися за всяку ціну при владі і яка, подібно, як Колчак і Денікін, мусить без чужої допомоги пропасти. Такий погляд панує не тільки серед німецької суспільності, для якої українсько-польська спілка зі зрозумілих причин не є симпатична, але і по інших; Антантських і невртральних державах, а в деяких, як напр. у Чехії, підноситься навіть /"Pravo lidu" / питання про усунення нашого дипломатичного представника. В Англії кажуть і пишуть навіть, що й самої української нації немає, що народ не хоче самостійної держави. Піднести авторитет нашій владі може серед таких обставин тільки оперття її на народній масі, підтвердження її яким небудь народнім органом. Треба зазначити, що наприклад у Чехії консеквентна демократична політика причинилася в останніх часах дуже до піднесення поваги тамошньої влади внутрі і закордоном. Чехія стоїть під тим зглядом сьогодні на передовому становищі серед молодих європейських держав та ~~як~~ заслуговує напильну увагу і з нашого боку. Одначе і до часу скликання передпарламенту вимагає теперішній верховна державна влада, на мою думку, основної реорганізації. Розвиток подій за останні місяці довів до фактичного ~~ухвату~~ розв'язання уряду Директорії, яка після уступлення Макаренка і Шевця сьогодні вже не існує. Силою фактичного розвитку у Ваших

49

руках спочиває сьогодні вся верховна державна влада, не тільки військова, але й політична. У Ваших руках з'єднані сьогодні фактично всі функції і президент а. Цей стан мусить бути серед теперішніх обставин задержаний до часу скликання передпарляменту.

Зазначена еволюція Вашого становища в нашій державній організації звязана однак з де-якими кардинальними недостатками, які вимагають негайної зміни. Розширенню Ваших функцій мусить відповідати відповідна зміна організації цілого апарату, який стоїть до Вашої розпорядимости, коло Вас, при поладженню Ваших функцій. Це до тепер не сталось. Хоча Ваши функції вийшли вже далеко поза функції Головного Отамана, Ваш виконуючий орган лишився той самий, що був у часах, як Ви були в Директорії Головним Отаманом, одже тільки Начальним Військовим вождем. Задержувати надалі такий орган, зложений виключно з військових людей, мусить в практиці довести неминуче до одної з двох похибок: або всі інші державні справи будуть занедбуватися на користь одної військової справи, а решта буде лишатися на ласку долі, або поладження не військових справ буде в руках людей не компетентних і не відповідних. В практиці останніх часів зауважується і одне і друге, що доводить дуже часто до того, що розпорядки, які виходять від Вашого виконавчого органу, не все відповідають своїй цілі, загадаю хоч би для прикладу з останніх часів справу тутешньої військової місії і відкликання її голови д-ра Воевідки.

Через те основна зміна Ваших функцій, яка довершилася силою фактів в останніх часах, вимагає:

1/ відокремлення Вашої діяльности від поодиноких галузей державного життя. Справи військові, які були для Вас, як Головного отамана, найважливішими справами, мусять сьогодні зайняти у Вашій програмі рівнорядне становище з іншими державними справами. Ви мусите стояти по н ш д ц і л і с т ю державних справ.

2/ Для полагодження всіх акцій державної верховної влади мусить бути створений при Вас новий урядничий апарат на зразок канцелярії президентів держав, в склад якої входили б фахові радники для всіх областей державного правління, при допомозі яких Ви мали б змогу слідити за цілістю державних справ та полагати їх рівномірно без шкоди одним для других. Тільки такий орган може забезпечити правильне функціонування державного організму і дати Вам можливість виконати завдання, покладені на Вас розвитком подій на Україні.

Раз Ви стали фактично Президентом У.Н.Р., то мусите й виконувати все, що на Вас в дійрлі роля падає, всі галузі державної праці мусять дістати гармонійно Ваш провід, Ваше керування.

З щирою й глибокою пошаною -

М. П. Корвун

Додаю ліній донос на імператорський про замикання нашої рахунку в імперському державному банку